

Crkva Blaženstava u gradu Tabgha

Naš je Gospodin napustio Nazaret i nastanio se u Kafarnaumu, na sjeverozapadnoj obali Genezaretskog jezera, gdje su neki od Dvanaestorice ili njihove obitelji imali kuće. Mnoštvo o kojem govori Evanđelje dolazilo je u to malo ribarsko selo pronaći Isusa, ali također je i hodilo za njim u druga mjesta okolnog područja. Jedno od najznačajnijih mjesta bila je Tabgha.

1.03.2013.

Tragovima vjere

Na početku svoga javnog života, Isus je „obilazio svom Galilejom naučavajući po njihovim sinagogama, propovijedajući Evandjelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć u narodu. I glas se o njemu pronese svom Sirijom. I donosili su mu sve koji bolovahu od najrazličitijih bolesti i patnja - opsjednute, mjesečare, uzete - i on ih ozdravljaše. Za njim je pohrlio silan svijet iz Galileje, Dekapola, Jeruzalema, Judeje i Transjordanije“ (Mt 4:23-25).

Naš je Gospodin napustio Nazaret i nastanio se u Kafarnaumu (Mt 4:14), na sjeverozapadnoj obali Genezaretskog jezera, gdje su neki od Dvanaestorice ili njihove obitelji

imali kuće. Mnoštvo o kojem govori Evandjelje dolazilo je u to malo ribarsko selo pronaći Isusa, ali također je i hodilo za njim u druga mjesta okolnog područja (usp. Mt 5:1 i 14:14; Mk 6:32-34; Lk 6:17-19; Iv 6:2-5). Jedno od najznačajnijih mjesta bila je Tabgha.

Kao što je već rečeno u prethodnom članku, radi se o brdovitom području nekih tri kilometra zapadno od Kafarnauma, koje se od obale jezera proteže u unutrašnjost. Zbog prirode terena nije iznenađujuće što je naš Gospodin ponekad odlazio povući se tamo, sam ili sa svojim učenicima. To je također bilo dobro mjesto za mnoštvo ili nekoliko tisuća ljudi da se okupe oko njega: neki su njegovi dijelovi bili nenaseljeni, vjerojatno zbog teškoće u uzgajanju usjeva jer je tanak sloj zemlje ustupio svoje mjesto stijeni; u isto su vrijeme izvori natapali zemlju tako da je bilo dosta trave i palminog drveća koje je

pružalo sjenu. Taj je dio jezera bio osobito bogat ribom, budući da su ih neke tople struje tamo privlačile; a obronci okolnih planina su se gotovo izdizali od same obale jezera tvoreći na taj način jedan prirodni amfiteatar.

Propovijed na Gori

Prema tradiciji koju su nam prenijeli lokalni kršćani koji su u gradu Tabgha živjeli u Isusovo vrijeme, upravo je ondje održao propovijed na gori, zbirku učenja koja počinje s blaženstvima:

„Ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. On progovori i stane ih naučavati:

"Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago ožalošćenima: oni će se utješiti!

Blago krotkima: oni će baštiniti
zemlju!

Blago gladnima i žednima
pravednosti: oni će se nasititi!

Blago milosrdnima: oni će zadobiti
milosrđe!

Blago čistima srcem: oni će Boga
gledati!

Blago mirotvorcima: oni će se
sinovima Božjim zvati!

Blago progonjenima zbog
pravednosti: njihovo je kraljevstvo
nebesko!"

"Blago vama kad vas - zbog mene -
pogrde i prognaju i sve zlo slažu
protiv vas! Radujte se i kličite: velika
je plaća vaša na nebesima! Ta
progonili su tako proroke prije vas!"

(Mt 5:1-12; usp. Lk 6:20-23).

Jedno djelo pripisano hodočasniku Egeriji ili Etheriji, a koje citira Petar Đakon u *Liber de Locis Sanctis*, locira mjesto na kojem se govorilo o blaženstvima blizu crkve Umnažanja kruhova i riba, na obližnjoj planini gdje se nalazi visoravan. Oko stotinu metara od te crkve iskopani su ostaci nekih građevina 1935.godine.

Pripadali su crkvi ili samostanu iz četvrtog ili petog stoljeća. Kapelica, duga sedam, a široka četiri metra, izgrađena je kao nadogradnja malene spilje i preuzela je i sljedeću prirodnu spilju koja je oblikovana u kvadrat. Zidovi su bili prekriveni antičkim grafitima, a pod je bio obložen mozaicima.

Sadašnja je crkva Blaženstava izgrađena između 1937.-1938. Slijedeći istu tu tradiciju, ali s ciljem šireg pogleda na Genezaretsko jezero – izgrađena je dvjesta metara iznad

jezera i oko dva kilometra udaljena od ostataka prijašnje crkve.

To je jedna oktogonalna crkva nadsvođena kružnom kupolom i okružena širokim portalom okruženim stupovima koji nude zaštitu od topline i sunčeva sjaja. Lokalni crni bazalt, bijeli kamen iz Nazareta i rimski mramor zajedno tvore usklađeni obrazac i ističu građevinu između okolne vegetacije. Crkveni je interijer dizajniran čistih, jednostavnih linija: u središtu stoji oltar, ispod alabastrenog svoda, a iza njega, na prijestolju od porfirima ukrašenom prizorima Muke našega Gospodina, stoji svetohranište izrađeno od bronce na temeljima od lazulita. Osam prozora ispod kupole su od obojenog stakla i na njima stoje riječi Blaženstava, a iznad njih kupola reflektira svjetlo u zlatnim tonovima.

Ozračje mira

„Blaženstva su u središtu Isusova propovijedanja. U njihovu su navještaju obećanja dana izabranom narodu još od Abrahama. Ona su usavršena time što su usmjerena ne više prema pukom uživanju zemlje, nego prema Kraljevstvu nebeskom: Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko.“ (*Katekizam Katoličke Crkve*, 1716). Osvrćući se na ovu činjenicu, Benedikt XVI naglasio je razliku između Mojsija i Isusa, između Sinaja, stjenovite nakupine u pustinji, i Gore Blaženstava: „Svatko tko je bio tamo i očima svoje duše gledao široko prostranstvo vode jezera, nebo i sunce, stabla i livade, cvijeće i zvuk ptičjeg pjeva, nikada ne može zaboraviti predivno ozračje mira i ljepotu svega stvorenoga“ (Joseph Ratzinger, *Isus iz Nazareta: od krštenja u Jordanu do Preobraženja*, str. 67).

Blaženstva odgovaraju na prirodnu želju za srećom koju je Bog usadio u

ljudska srca. Objavljuju blagoslove i nagrade, ali u isto su vrijeme paradoksalna obećanja, osobito ona koja govore o siromaštvu, patnjama, nepravdi i progonima (usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, 1717-1718). „Svjetovni su standardi preokrenuti čim se na stvari počne gledati iz prave perspektive koja je, u terminima Božjih vrijednosti, toliko drugačija od one svjetovne. Upravo su oni koji su iz svjetske perspektive siromašni, oni koji se smatraju izgubljenim dušama, upravo su oni istinski sretnici, blaženi, koji imaju svaki razlog za biti sretni i za trijumfirati usred svojih patnji“ (Joseph Ratzinger, *Isus iz Nazareta: od krštenja u Jordanu do Preobraženja*, str. 71).

Blaženstva se ne trebaju shvatiti na način da se radost koju ona navještaju može ostvariti jedino u sljedećem životu. Sveti je Josemaria ovo jasno govorio, usmjeravajući

svoje čitatelje na oprez od opasnosti razvijanja „kompleksa žrtve“: „Žrtva, žrtva! Istina da slijediti Isusa Krista – to je On rekao – znači nositi Križ. Ali mi nije drago slušati da duše koje vole Gospodina toliko govore o križevima i odricanjima: jer kad je tu Ljubav, žrtva je ugodna – iako stoji napora – a križ je sveti Križ.

- Duša koja zna ljubiti i tako se darivati, puni se radošću i mirom. Dakle, zašto inzistirati na „žrtvi“, kao da se traži utjeha, ako te Kristov Križ, koji je tvoj život, čini sretnim?”
(*Brazda*, 249).

Blaženstva bacaju svjetlo na stavove i djelovanja koja su karakteristična za kršćanski život, izražavaju što to znači biti Kristov učenik, pozvan na sudioništvo u njegovoj Muci i Uskrsnuću (usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, 1717). „Blaženstva (...) se primjenjuju na učenike jer su oni bili prvi koje je paradigmatički sam Krist

oživio(...) Blaženstva predstavljaju neku vrstu žive nutarnje biografije Isusove, jednu vrstu portreta njegova lika. On koji nema gdje bi glavu položio (usp. Mt 8:20) istinski je siromašan; on koji može reći, ‘Dodite k meni (...) jer sam krotka i ponizna srca’ (usp. Mt 11:28-29) istinski je ponizan; on je taj koji je čista srca i neprestano se drži Boga. On je mirotvorac, on je taj koji pati u ime Boga. Blaženstva prikazuju samo Kristovo otajstvo i pozivaju nas u zajedništvo s njime” (Joseph Ratzinger, *Isus iz Nazareta: od krštenja u Jordanu do Preobraženja*, 74).

Kako bi odgovorili na ovaj Božji poziv za sudjelovanjem u njegovim blaženstvima, trebamo slijediti samog Isusa. Mi moramo učiti od Njega, od Isusa. On je jedini uzor. Ako želiš hoditi, a da ne posrneš i da ne zalutaš, dosta je da ideš putem kojim je On išao, da ideš njegovim

stopama, da se usudiš ući u njegovo ponizno, strpljivo srce, da piješ na izvoru njegovih zapovijedi i njegovih privlačnih riječi. Kratko rečeno, ti se moraš truditi da se poistovjetiš s Isusom i da među svojom braćom ljudima budeš drugi Krist. (...)

Ugledaj se u Kristov primjer kojega nam je On dao, od jaslica u Betlehemskejštalici do prijestolja na Golgoti. Pogledaj kako On nesebično na sebe uzima odricanja: glad, žeđ, iscrpljenost, vrućinu, umor, zlostavljanje, nerazumijevanje, suze... - no i radost je tu, jer On svim ljudima donosi spas. Velika mi je želja da duboko u svoju pamet i srce urežeš poslanicu svetoga Pavla Efežanima, da bez oklijevanja slijediš Kristove korake; želim da to često razmatraš i da iz toga povučesh praktične konzekvencije. Pavao piše: Nasljeđujte Boga, budući da ste ljubljena djeca, i živite u ljubavi kao što je i Krist vas ljubio i predao samoga sebe za nas "kao prinos i

žrtvu" – "Bogu na ugodan miris". Isus se sam predao, On je postao pomirbena žrtva iz ljubavi. A ti, njegov učenik; ti, izabrani sin Božji; ti otkupljen cijenom križa – i ti moraš biti spreman da se žrtvuješ.“
(*Prijatelji Božji*, 128-129).

Sol zemlje

U svojoj propovijedi na Gori, nakon Blaženstava, Isus vjernike uspoređuje sa soli zemlje i svjetlom svijeta. Sveti Ivan Krizostom povezuje ta dva odjeljka ovako: „Oni koji su ponizni, umjereni, milosrdni i pravedni, ne čuvaju ove vrijednosti samo za svoju dobrobit, već ih izlijevaju poput čistih izvora za dobro drugih. Na isti način, oni koji su čista srca i mirotvorci, i oni koji su progonjeni zbog pravednosti, također svoje živote daruju drugima“ (Sveti Ivan Krizostom, *In Matthaeum homiliae* 15, 7).

„Učitelj kao i tad prolazi blizu nas. On nas gleda. Ako ti Njega gledaš i Njega slušaš i ako Ga ne odbiješ, onda će ti On pokazati kako da u sve svoje djelatnosti uneseš jedan nadnaravni smisao. Tada ćeš i ti, gdje god se nađeš, sijati utjehu i mir i radost.“ (*Križni put*, VIII, 4).

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/crkva-blazenstava-u-
gradu-tabgha/](https://opusdei.org/hr-hr/article/crkva-blazenstava-u-gradu-tabgha/) (16.04.2025.)